

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 11 mars 2014

199/2014

Kommunikationsministeriets förordning om vidareutbildning och annan yrkesskicklighet för fordonsbesiktningspersonal

Utfärdad i Helsingfors den 6 mars 2014

I enlighet med kommunikationsministeriets beslut föreskrivs med stöd av 19 § 4 mom. och 21 § 2 mom. i lagen om fordonsbesiktningsverksamhet (957/2013):

1 §

Tillämpningsområde

I denna förordning föreskrivs om vidareutbildning och yrkesskicklighet för den som ansvarar för besiktningsverksamhet enligt lagen om fordonsbesiktningsverksamhet (957/2013) om sådan vidareutbildning för besiktare som krävs i besiktningsverksamhet och om anordnaren av vidareutbildning som krävs i besiktningsverksamhet.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) *besiktningslagen* lagen om fordonsbesiktningsverksamhet,
- 2) *närundervisning* undervisning som ges i ett klassrum där läraren och eleven är närvarande,
- 3) *distansundervisning* undervisning med handledning eller instruktioner som under en utbildningsperiod ordnas interaktivt och verifierbart på annat sätt än i ett klassrum,
- 4) *lektion* ett undervisningsavsnitt som är 45 minuter långt.

3 §

Utbildningens syfte och struktur

Syftet med utbildning i periodisk besiktning enligt 19 § i besiktningslagen är att ge den som genomgått grundutbildning som avses i 18 § i den lagen eller den som genomgått en i 20 § avsedd del av grundutbildningen och som ämnar etablera sig i besiktningsbranschen färdigheter att utföra periodiska besiktningar och kontrollbesiktningar av fordon på det sätt som bestämmelser, föreskrifter och anvisningar kräver. Utbildningen i periodisk besiktning består av

- 1) en allmän period,
- 2) en utbildningsperiod om lätta fordon som genomgås efter den allmänna perioden (*utbildning i periodisk besiktning och slutprov för periodiska besiktningar och kontrollbesiktningar av lätta fordon*),
- 3) en utbildningsperiod om tunga fordon (*utbildning i periodisk besiktning och slutprov för periodiska besiktningar och kontrollbesiktningar av tunga fordon*).

De slutprov som ingår i utbildningen i periodisk besiktning berättigar till periodisk besiktning av lätta fordon eller lätta och tunga fordon enligt 1 mom., om inte något annat följer av 3 mom.

Syftet med specialutbildning enligt 19 § i besiktningsslagen är att ge färdigheter att utföra besiktningssåtgärder som kräver specialkunskaper. Utbildningen delas in i följande perioder:

- 1) registrerings-, ändrings- och kopplingsbesiktning av lätta fordon,
- 2) registrerings-, ändrings- och kopplingsbesiktning av tunga fordon,
- 3) omfattande kontroll av bromsar på tunga fordon.

Specialutbildningen berättigar till besiktningar enligt utbildningsperiodens specialområde.

Upprätthållandet av yrkesskickligheten säkerställs genom *fortbildning samt fortbildning och prov inom specialutbildningen*. Syftet med fortbildningen är att ge den som ansvarar för besiktningssamheten och besiktare kunskap om nya bestämmelser, anvisningar och arbetsmetoder som gäller besiktning. I provet inom specialutbildningen kontrolleras det att besiktaren fortfarande behärskar de besiktningssåtgärder som kräver specialkunskaperna i fråga.

4 §

Antagningskrav för utbildning i periodisk besiktning

Antagning till den utbildningsperiod om lätta fordon som ingår i utbildningen i periodisk besiktning förutsätter grundutbildning som avses i 18 § i besiktningsslagen eller en i 20 § avsedd del av grundutbildningen. Bestämmelser om den erfarenhet som krävs för antagning till utbildningsperioden finns i 19 § 2 mom. i besiktningsslagen.

Bestämmelser om den erfarenhet som krävs för antagning till utbildningsperioden om tunga fordon finns i 19 § 3 mom. i besiktningsslagen.

5 §

Längden på och innehållet i utbildningen i periodisk besiktning

Den allmänna perioden ska omfatta minst 35 lektioner när- och distansundervisning, varav högst hälften får vara distansundervis-

ning. Under denna period ges baskunskaper i de bestämmelser som gäller besiktning samt baskunskaper om besiktningssystemet och de rättigheter och skyldigheter som hör till en besiktarens arbete. Den allmänna perioden ska innehålla åtminstone följande undervisningsämnen:

- 1) allmänna bestämmelser och föreskrifter om fordons utrustning och användning av fordon,
- 2) bestämmelser och föreskrifter om fordonsbesiktning,
- 3) fordons konstruktion och utrustning samt lastning av fordon,
- 4) förfaranden för godkännande av fordon,
- 5) registrering av fordon,
- 6) beskattning av fordon,
- 7) trafikförsäkring,
- 8) arbetarskydd,
- 9) trafiksäkerhet,
- 10) allmänna ansvarsfrågor och jäv,
- 11) besiktningssamhetens utveckling och mål samt tillsyn av besiktningssamheten,
- 12) kvaliteten i besiktningssamheten inklusive kvalitets- och miljösystem,
- 13) bestämmelser och föreskrifter som ska tillämpas på besiktningssamheten,
- 14) fordonstrafikregistret och användningen av det.

Utbildningsperioden om lätta fordon ska omfatta minst 35 lektioner när- och distansundervisning, varav högst hälften får vara distansundervisning. Till utbildningsperioden om lätta fordon hör dessutom minst två veckor arbetspraktik, om inte något annat föreskrivs nedan. Utbildningsperioden om lätta fordon ska innehålla åtminstone följande undervisningsämnen:

- 1) bestämmelser, föreskrifter och anvisningar om periodisk besiktning och kontrollbesiktning av lätta fordon,
- 2) vad som ska kontrolleras vid den periodiska besiktningen samt bedömning av fel,
- 3) arbetsmetoder,
- 4) den tekniska utrustningens syfte och funktion i lätta fordon,
- 5) avgas- och bromsmätningar samt testning av svängningsdämpare,
- 6) ändringar av konstruktionen i lätta fordon samt beskattningen,

7) aktiva och passiva säkerhetssystems syfte och funktion,

8) fordonstrafikregistret och användningen av det.

Utbildningsperioden om tunga fordon ska omfatta minst 35 lektioner när- och distansundervisning, varav högst hälften får vara distansundervisning. Till utbildningsperioden om tunga fordon hör dessutom minst två veckor arbetspraktik, om inte något annat föreskrivs nedan. Utbildningsperioden om tunga fordon ska innehålla åtminstone följande undervisningsämnen:

1) bestämmelser, föreskrifter och anvisningar om periodisk besiktning av tunga fordon,

2) vad som ska kontrolleras vid den periodiska besiktningen samt bedömning av fel,

3) arbetsmetoder,

4) den tekniska utrustningens syfte och funktion i tunga fordon,

5) avgas-, hastighetsbegränsar- och bromsmätningar och dokument som gäller dem,

6) aktiva och passiva säkerhetssystems syfte och funktion,

7) fordons och fordonskombinationers mått och massor,

8) fordonspåbyggnader och fastsättningen av dem,

9) ändringar av konstruktionen i tunga fordon samt beskattningen,

10) fordonstrafikregistret och användningen av det.

Arbetspraktiken ska genomföras som övervakad praktik på ett besiktningställe. Också när- och distansundervisningen ska omfatta praktiska övningar.

6 §

Prov inom utbildningen i periodisk besiktning

För slutförande av den allmänna perioden krävs att det skriftliga prov som anordnaren av vidareutbildning ordnar avläggs med godkänt resultat.

Trafiksäkerhetsverket gör upp en förteckning över de ämnen som det ställs frågor om i det prov som avses i 1 mom. En representant för Trafiksäkerhetsverket har rätt att övervaka provet.

För slutförande av utbildningen i periodisk besiktning av lätta fordon och tunga fordon krävs att deltagaren godkänns i de slutprov som Trafiksäkerhetsverket ordnar och som omfattar en skriftlig och en praktisk del. Den tid som används för proven ingår inte i det minsta antal lektioner som anges i 5 § 2 och 3 mom.

7 §

Inträdeskrav till utbildningen i periodisk besiktning

För att få avlägga provet inom den allmänna perioden krävs att den utbildning som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten har slutförts.

För att få avlägga slutprovet i periodisk besiktning av lätta fordon krävs att den utbildning som avses i 3 § 1 mom. 1 och 2 punkten har slutförts och arbetspraktiken genomförts. Den som har minst tre år av verkstadserfarenhet i fordonsbranschen eller annan motsvarande minst tre års erfarenhet får dock delta i slutprovet, om han eller hon har blivit godkänd i den allmänna perioden enligt 3 § 1 mom. 1 punkten och deltagit i den undervisning som avses i 5 § 2 mom. samt genomfört minst en veckas arbetspraktik.

För att få avlägga slutprovet i periodisk besiktning av tunga fordon krävs att den utbildning som avses i 3 § 1 mom. 3 punkten har slutförts och arbetspraktiken genomförts. Den som har verkstadserfarenhet i fordonsbranschen eller annan motsvarande minst tre års erfarenhet får dock delta i slutprovet, om han eller hon har deltagit i den undervisning som avses i 5 § 3 mom. samt genomfört minst en veckas arbetspraktik.

8 §

Inträdeskrav till specialutbildningen

Bestämmelser om den erfarenhet som krävs för att få delta i utbildningsperioden om registrerings-, ändrings- och kopplingsbesiktning av lätta och tunga fordon finns i 19 § 3 mom. i besiktningsslagen.

Bestämmelser om den erfarenhet som krävs för att få delta i utbildningsperioden om omfattande kontroll av bromsarna på

tunga fordon finns i 19 § 3 mom. i besiktningsslagen.

9 §

Specialutbildningens längd och innehåll

Utbildningsperioden om registrerings-, ändrings- och kopplingsbesiktningar av lätta fordon ska omfatta minst 35 lektioner närundervisning. Perioden ska innehålla åtminstone följande undervisningsämnen:

1) bestämmelser, föreskrifter och anvisningar om besiktning och registrering av lätta fordon,

2) utförande av besiktning och bevisande av överensstämmelse med kraven samt dokument som behövs vid besiktningen,

3) hur ändringar av ett fordon påverkar beskattningen av fordonet,

4) förfarandet för godkännande av fordon och delar av fordon,

5) den tekniska utrustningens syfte och funktion i lätta fordon,

6) ändringar av konstruktioner i lätta fordon,

7) registreringsbesiktning av ett skadat fordon,

8) fordonstrafikregistret och användningen av det.

Utbildningsperioden om registrerings-, ändrings- och kopplingsbesiktning av tunga fordon ska omfatta minst 35 lektioner närundervisning. Perioden ska innehålla åtminstone följande undervisningsämnen:

1) bestämmelser, föreskrifter och anvisningar om besiktning och registrering av tunga fordon,

2) utförande av besiktning och bevisande av överensstämmelse med kraven samt dokument som behövs vid besiktningen,

3) hur ändringar av ett fordon påverkar beskattningen av fordonet,

4) förfarandet för godkännande av fordon och delar av fordon,

5) den tekniska utrustningens syfte och funktion i tunga fordon,

6) ändringar av konstruktionen i tunga fordon,

7) fordons och fordonskombinationers mått och massor,

8) fordonspåbygggnader och fastsättningen av dem,

9) fordonstrafikregistret och användningen av det.

Utbildningsperioden om omfattande kontroll av bromsarna på tunga fordon ska omfatta 21 lektioner närundervisning. Perioden ska innehålla åtminstone följande undervisningsämnen:

1) bestämmelser, föreskrifter och anvisningar om tunga fordons bromsar,

2) bromssystemets konstruktion och funktion i tunga fordon,

3) teoretisk bromsanpassning,

4) bromskontroll med dynamometer,

5) bromskontroll med retardationsprov.

Alla utbildningsperioder som avses i denna paragraf ska omfatta praktiska övningar.

10 §

Prov inom specialutbildningen

För slutförande av specialutbildningen krävs att det skriftliga prov som anordnaren av vidareutbildning ordnar avläggs med godkänt resultat.

Trafiksäkerhetsverket gör upp en förteckning över de ämnen som det ställs frågor om i provet. En representant för Trafiksäkerhetsverket har rätt att övervaka provet.

11 §

Inträdeskrav till proven inom specialutbildningen

För att få avlägga prov inom specialutbildningen krävs att den utbildning som avses i 3 § 3 mom. 1–3punkten har slutförts.

För att få avlägga det prov som krävs för att behålla specialutbildningsrätten krävs att fortbildningen inom specialutbildningen har slutförts.

12 §

Fortbildning inom utbildningen i periodisk besiktning

I syfte att upprätthålla yrkesskickligheten och behålla rätten att utföra periodiska besiktningar och kontrollbesiktningar ska de som ansvarar för besiktningssamheten

och besiktarna delta i fortbildning minst en gång per kalenderår.

I fortbildningen behandlas nya bestämmelser, föreskrifter och anvisningar, ny teknik och arbetsmetoder samt andra aktuella ämnen som gäller besiktning.

Varje fortbildning ska omfatta sammanlagt minst sju lektioner när- och distansundervisning.

De som ansvarar för besiktningsverksamheten och besiktare kan av särskilda skäl som på förhand anmälts till Trafiksäkerhetsverket skjuta upp deltagandet i fortbildning för ett visst år till utgången av mars följande år utan att förlora rätten att utföra periodiska besiktningar och kontrollbesiktningar. Fortbildning som skjuts upp till följande år från ett år till ett annat ersätter inte det senare årets fortbildningen för året i fråga.

13 §

Fortbildning och prov inom specialutbildningen

I syfte att upprätthålla yrkesskickligheten och behålla rätten att utföra besiktningsåtgärder som kräver specialkunskaper ska var och en som ansvarar för besiktningsverksamhet samt besiktare som utför specialbesiktningar delta i fortbildning inom den specialutbildning som gäller specialkunskaperna i fråga och med godkänt resultat avlägga provet inom specialutbildningen före utgången av det år då det förflutit tre år sedan han eller hon senast godkändes i provet i fråga.

I fortbildningen behandlas nya bestämmelser, föreskrifter och anvisningar, ny teknik och arbetsmetoder samt andra aktuella ämnen som gäller besiktning.

Varje fortbildning ska omfatta sammanlagt minst fyra lektioner när- och distansundervisning och ett prov.

Den som ansvarar för besiktningsverksamhet samt besiktare kan av särskilda skäl som på förhand anmälts till Trafiksäkerhetsverket skjuta upp deltagandet i specialutbildningens fortbildning och avläggandet av provet för ett visst år till utgången av mars följande år utan att förlora rätten att utföra besiktningsåtgärder som kräver specialkunskaper. Fortbildning och prov som skjuts upp från ett år till

ett annat motsvarar det tidigare årets fortbildning och prov.

14 §

Undantag från fortbildning och prov

Trafiksäkerhetsverket kan av särskilda skäl för viss tid skjuta upp skyldigheten att genomgå fortbildning och avlägga prov. Fortbildning eller prov som skjuts upp från ett år till ett annat motsvarar det tidigare årets fortbildning och prov.

15 §

Praktisk erfarenhet för dem som ansvarar för besiktningsverksamhet

Den som ansvarar för besiktningsverksamhet ska ha mångsidig praktisk erfarenhet av besiktningar och därtill hörande kontroller.

Den som ansvarar för besiktningsverksamheten vid ett besiktningsställe som utför periodiska besiktningar och kontrollbesiktningar av lätta fordon i enlighet med 6 § 1 mom. 1 punkten i besiktningslagen ska ha sådan erfarenhet av periodiska besiktningar och kontrollbesiktningar av lätta fordon som motsvarar minst sex månaders heltidsarbete.

Den som ansvarar för besiktningsverksamheten vid ett besiktningsställe som utför periodiska besiktningar och kontrollbesiktningar av tunga fordon i enlighet med 6 § 1 mom. 2 punkten i besiktningslagen ska ha erfarenhet som avses i 2 mom. Han eller hon ska dessutom ha sådan erfarenhet av periodiska besiktningar och kontrollbesiktningar av tunga fordon samt grundläggande kontroller och omfattande kontroller av bromsar på tunga fordon som motsvarar minst en månads heltidsarbete.

Den som ansvarar för besiktningsverksamheten vid ett besiktningsställe som utför registrerings-, ändrings- och kopplingsbesiktningar av lätta fordon i enlighet med 6 § 1 mom. 3 punkten i besiktningslagen ska ha erfarenhet som avses i 2 mom. Han eller hon ska dessutom ha sådan erfarenhet av registrerings-, ändrings- och kopplingsbesiktningar av lätta fordon som motsvarar sammanlagt minst en månads heltidsarbete i fråga om varje besiktningstyp.

Den som ansvarar för besiktningsverksamheten vid ett besiktningsställe som utför registrerings-, ändrings- och kopplingsbesiktningar av tunga fordon i enlighet med 6 § 1 mom. 4 punkten i besiktningslagen ska ha erfarenhet som avses i 3 och 4 mom. Han eller hon ska dessutom ha sådan erfarenhet av registrerings-, ändrings- och kopplingsbesiktningar av tunga fordon som motsvarar sammanlagt minst en månads heltidsarbete i fråga om varje besiktningstyp.

16 §

Anordnande av utbildning

Utbildningen får omfatta högst åtta lektioner per utbildningsdag.

En representant för Trafiksäkerhetsverket har rätt att närvara vid utbildningen. Utbildningsanordnaren ska underrätta Trafiksäkerhetsverket om tid och plats för respektive utbildningsperiod senast två veckor innan perioden börjar.

17 §

Ordnande och godkännande av prov

Utbildningsanordnaren kan ordna de prov som hör till utbildningen ensam eller tillsammans med någon annan utbildningsanordnare.

Proven ska ordnas så att det kan kontrolleras om deltagaren behärskar de undervisningsämnen som ingår i utbildningen. Utbild-

ningsanordnaren ska underrätta Trafiksäkerhetsverket om tid och plats för respektive prov senast två veckor före provet.

I provet inom specialutbildningen kan också de delta som avlägger provet inom fortbildningen.

18 §

Intyg över prov

Den som ordnar ett prov inom vidareutbildningen ska på begäran ge den som deltagit i provet ett intyg över godkänt prov.

Trafiksäkerhetsverket ger den som deltagit i slutprovet i utbildningen i periodisk besiktning ett intyg över godkänt prov.

Den som anordnar vidareutbildning ska på begäran ge den som deltagit i fortbildning ett intyg över deltagandet i utbildningen.

19 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2014. Förordningens 13 § 3 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2015.

Genom denna förordning upphävs trafikministeriets beslut om tilläggsutbildning för fordonsbesiktningspersonal (201/1999).

I 58 § 10 mom. i besiktningslagen avsedda utbildningsrättigheter som gäller vid ikraftträdandet av denna förordning ger rätt att anordna fortbildning som avses i 13 § inom respektive specialutbildning under sin giltighetstid.

Helsingfors den 6 mars 2014

Trafikminister *Merja Kyllönen*

Trafikråd, ledande sakkunnig Kari Saari